

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

I. Menstrua Vegetabilia simplicia ex Vino phil. tantum

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

D E
Menstruis Vegetabilibus.

I. G E N U S.

Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Vino Philosophico tantum.

1. *Cœlum, Essentia sive Spiritus Vini Lullii, descriptum can. 1. dist. 1. libr. de quinta Essentiâ.*

Re. **V**INUM rubeum vel album, & sit de meliori, quod poterit reperiri, vel saltem capias vinum, quod non sit acetosum quovis modo; hujus neque parum neque nimium, & destilla aquam ardentem, sicut consuetum est per cannas brachiales æneas, & postea rectifica illam quater ad majorem rectificationem. Sed dico tibi, quod ter sufficit rectificari, & bene claudere, ut spiritus comburens non exhalet, quia in hoc quam plures erraverunt usque ad septies arbitantes rectificari. Est autem tibi, fili mi, signum infallibile, postquam videris, quod Saccharum madefactum in illâ, positum ad flammam, comburatur, ut aqua ardens. Postquam autem sic habueris aquam præparatam, tu habes materiam, de quâ quinta Essentia trahitur ad actum, quæ est una principalis, de quâ intendimus in libro hoc. Accipe igitur illam, & pone in vase quod circulationis appellatur, vel in pellicano, quod dicitur vas Hermetis, & claudè fortissimè foramen cum olibano vel mastiche molli vel vivâ calce, mixtâ cum ovorum albumine, & ponas in fimo calidissimo per sui naturam, aut in Vinaciâ, quibus nullus calor per accidens diminuitur, quod fili facere potes, si in quantitate

B magnâ

calore
 magnâ posueris de quâlibet istarum rerum ad angulum domûs, quæ quantitas sit xxx onera. Hoc esse oportet, ut calor non deficiat vasis, quia si calor deficeret, corrumpetur Aquæ circulatio, & quod quærimus non fieret, sed si calor continuus ei administratus fuerit per continuas circulationes, nostra quinta Essentia separaretur in calore cœli, quod videri potest per diametralem lineam, quæ partem superiorem, scilicet quintam Essentiam dividit ab inferiori, scilicet à fœcibus, quæ sunt in colore turbido. Factâ per multos dies in vase Circulationis aut in vase Hermetis continuatione Circulationis, aperies foramen, quod cum dicto clausore obstruxisti, & si odor mirabilis exeat, ita ut nulla mundi fragrantia ei comparari valeat, in tantum, ut vas positum ad angulum domûs, miraculo invisibili trahat omnes intrantes ad se, aut vase posito supra turrim trahat omnes aves, quibus odor nares attigerit, ita ut circâ se stare faciat. Tum habebis, fili, nostram quintam Essentiam, quæ aliter dicitur Mercurius Vegetabilis, ad ruum libitum, ut applices in Magisterio Metallorum transmutationis. Quod si non inveneris influxum attractionis, reclude vas, ut prius, & pone in loco prius assignato, & stet ibi donec consequaris signum prædictum. Hæc verò quinta Essentia sic glorificata non habebit illum odorem, nisi corpus sit dissolutum in eâ, nec habebit illum ardorem in ore tuo sicut aqua ardens; hæc quidem vocatur à philosophis Clavis totius artis philosophiæ & tam Cœlum, quàm nostra quinta Essentia, quæ pervenit ad tantam sublimitatem, ut cum eâ per se solùm, vel cum stellis terrenis faciat operator hujus operis miracula supra terram.

Annotationes.

Inter Adeptorum Dissolventia nullum, absque Mercurio Vegetabili, sive Vini philosophici spiritu confectum esse, probabant sequentia 24 Menstruorum genera. est enim eorum omnium basis, initium & finis: Imò ipse est juxta varios & distinctos Virium suarum gradus modò menstruorum minimum, modò omnium maximum. Minimum & debilissimum est, quatenus simplici unctuositate sua unctuosas tantummodò dissolvat Vegetabilium partes, residuas vero minùs oleosas sibi que heterogeneas vel respuat, vel relinquat intactas: fortissimum sit, quò magis atque magis rebus aridis temperamus

peramus ejus unituositatem, ita enim robur etiam arido-oleosis, aridisque puris redditur homogeneous. Ob quam homogeneitatem Adeptorum Menstrua differunt à Communibus, eò quòd ratione dictæ homogeneitatis permaneant cum rebus dissolutis, & non separentur; imò augmententur ab eis, minime verò saturantur; transmutentur & colliquecant in tertium quid; adeoque non recedant immutata absque virium suarum diminutione; vel illæsa in pristinis viribus. Menstruorum permanens homogeneitas cum rebus dissolvendis in causa est, quòd cum menstuis Vegetabilibus simplicibus Essentiæ, iisdem verò compositis Magisteria fiant; adeoque hæc fortius operantur, illa debilius. Hæc ipsa est; ut verbo comprehendam omnia, quæ varia tam variis gradibus inter se distincta nobis exhibet Menstruorum genera, jam describenda, nostrisque illustranda Annotationibus.

Verum ut facilius Recepta sequentia & me ipsum quoque intelligatis, præmonere quædam de hujus Spiritus Vini Natura & proprietate necessarium existimavi, ne de re non satis intellecta sine iustè judicetis.

Imprimis admonendi sumus, ut ne Spiritum Vini communis, utcumque rectificatissimum, accipiat pro Vini phil. spiritu, ita enim sequentia omnium Menstruorum Recepta erronea fierent & seducientia. Opus erat nobis (inquit Zacharias,) excellentissimam Aquam vitæ pro dissolutione marcæ aut libræ semis auri; generosissimi Vini vas magnum emimus, ex quo per pellicanum, ingentem copiam ejus Aquæ Vitæ sæpius rectificatæ, pluribus vitreis vasis ad hoc emptis paravimus. Post modum auri nostri, prius integro mense calcinati, marcæ unam; & quatuor marcas Aquæ Vitæ posuimus in duo vasa vitrea, retorto uno in aliud intrante, signatis & ambobus collocatis, in duabus magnis fornacibus rotundis. Emimus etiam carbones pretio triginta coronatorum unicâ vicè, ad ignem subtus continuandum integro quidem anno. Construxissemus ignem ad infinitos annos, priusquam (ut Receptum pollicebatur) congelatio facta fuisset in fundo vasorum, non precedente solutione. Non enim operabamur in debitâ materiâ, nec erat ista solutionis Aquæ vera, quæ aurum nostrum dissolvere debet, ut ab experienciâ patuit. pag. 783. Volum. 1. Theat. Chym. Ripleus de eodem vos admonet, qui, aliqui arbitrantur, inquit, quòd hic ignis (ignis hic Vini Philosophici Spiritus) extrahitur à Vino jacta

Bez. d. O. d. T. d. V. d. modum

modum communem, & quòd rectificetur per crebras destillationes, quousque ejus phlegma aqueum, quod impedit potentiam igneitatatis ejus, prorsus ab eo auferatur. Verumtamen quando ejusmodi Aqua, quam fatui spiritum purum vocant, etiamsi centesies rectificata projiciatur super calces cujuscunque corporis, quantumvis bene preparati, nihilominus videmus, quòd reperitur debilis & insufficiens ad actum dissolutionis corporis cum conservatione suæ formæ & speciei. *Cap. 2. suæ Medullæ phil.* Vinum est calidum, (*pergit paulò inferius*) sed est aliud multò calidius, cujus tota substantia propter abundantiam suæ aëritatis facillimè inflammatur ab igne, & Tartarus hujus unctuosus humoris crassus est, nam ita dicit Raymundus: ille Tartarus est nigrior, quàm Tartarus ex nigris uvis Cataloniae, quocircà vocatur Nigrum nigrius nigro, & propterea quòd hæc humiditas est unctuosa, ideò melius convenit cum unctuositate metallorum, quàm spiritus ex Vino extractus, quia ejus virtute liquefactivâ metalla in aquam liquefiunt, quam quidem operationem spiritus Vini (*Communis*) perficere non potest, qui quantumcunque fortis fuerit, nihil aliud est quàm aqua clara cum aquâ quadam phlegmaticâ admixta; ubi contrario modo in hoc nostro spiritu unctuosissimo destillato, non reperitur omninò ulla aquositas phlegmatica. Cæterum quia hæc res rarò reperitur in partibus nostris, aliisque regionibus, ideò Guido Montanor Græcus Philosophus invenit aliam humiditatem unctuosam, quæ natat super alios liquores, quæ quidem humiditas oritur à Vino; ad hujus cognitionem Raymundus & Arnoldus & quidam Philosophi alii pervenerunt, sed quomodo obtineri posset, tacuerunt.

O tortas adeò mentes! assuetaque falli
 Artificum vario rerum per inania ductu
 Pectora! cum duris quid mollia vina metallis?
 Apta epulis, atque apta bibi suavissima vina?
 Hic tamen expressam proclis torquentibus uvam
 Accipit, & phialæ postrema in parte reponit,
 Cujus in extremo rostrum connectitur ore, &c.

Ita satis facetè Poeta & adeptus Augurellus canit libr. 2. Chryf. pag. 206. Vol. 3. Th. Chym. 2. Ne

2. Ne loco Vini phil. Spiritus accipiatis oleum aliquod etiam si centesies rectificatum. Omnia enim Oleosa, sive destillata sive expressa, naturalia vel artificialia per se, magis tamen rebus aliis, utpote alcalibus, acidis, &c. permixtis, destillando, digerendo, &c. in balneo, fumo, vapore, &c. fiunt crassa, picea, imò tandem arida, inspida, carbonis instar nigra, & interdum, lateris instar, ignis excandescuntiam sustinentia; quod vobis signum est manifestum, ea indigere potius solvente quàm esso solventia.

3. Necessarium est, ut observetis, Vini phil. Spiritum apparere in forma duplici: Vel olei instar super omnes natantis liquores. Vel Spiritus Vini communis instar (ad cuius naturam aliquando proximius accedit, unde etiam ob analogiam suam mutuatur nomen) aquosis liquoribus, minimè quidem innatantis, sed his & phlegmati proprio commiscibilis, separabilis tamen simplici destillatione, quatenus facile hoc modo sua post se relinquit phlegmata: is verò sic rectificatus, flammæque accensus, si totus comburatur, commune cum communi spiritu nobis administrat perfectæ rectificationis signum; attamen non duo sed unus tantum est, subtilitate differens, & seipso purior spiritus. Quæ ut probem, necesse non est, eò quòd nobis occurrent exempla in singulis ferè descriptionibus Menstruorum Vegetabilium.

4. Tandem distinguendum est, inter Vini Philosophici Spiritum primarium & secundarium, Patrem & Filium. Primarius in sui præparatione requisivit Laborem Sophiæ, opus totius Chymicæ adeptæ secretissimum, difficillimum, periculosissimum, &c. Secundarius cum priori spiritu facile conficitur juxta Chymicæ adeptæ regulam: Essentia Essentiam, & Magisterium Magisterium conficit. Differunt ordine non naturâ; Ambo sunt unius Virtutis, licet diversæ præparationis, hic enim, ut modo dictum est, facilius est; ille difficilioris; Ambo Essentiæ sunt, prior artificialis, alter naturalis, inde in Medicinis inæqualis, licet in Chymia ut menstrua sunt, consimiles, at facile distinguuntur ab invicem per sua epitheta. Primus nomina hæc generaliora habet, Essentia Vini, Alcohol Vini, Mercurius Vini, Vinum Vitæ, Vinum salutis, Aqua Vitæ, Aqua ardens, Vinum adustum, Vinum sublimatum, &c. cuius Exempla habebitis in hisce & ejusmodi Receptis. R. Auri laminas ac per Essentiam Vini resolvantur in liquorem. Paracels. in descript. Auri diaphoretici. Libro 3. de malè curatis. R. Silices, & illos solve in Essentia Vini,

Vini, velut sal in aqua, &c. *Par. in descript. Essentia splicum cap. 18. de morbis Tartar. pag. 327.* R. Croci solis, Alcohol vini correcti, &c. *Par. in descript. Tinct. croci solis, libr. de præparat. pag. 81.* Alcohol vini exsiccati vel correcti est, inquit *Paracelsus*, quando superfluitas vini secedit, & Vinum ardens superest siccum, exustum, sine adipe aut pinguedine nullos faeces in vase relinquens, pag. 507. *Sed de hoc plurima habebitis exempla præsertim libro sequenti de Medicamentis.*

Secundarius Vini phil. spiritus his nominibus generalioribus sua annexa habet cognomina, originis suæ radicem indicantia cujus sequentia sint vobis pro Exemplis Recepta. R. Solis foliati scrupulos quatuor, Alcohol Vini de pino, de melissa ana, &c. *Parac. in descript. Balsami solis, pag. 90. chyr. major. Extractio Mumia fit per commixtionem ejus cum Essentia Vini ex chelidonia sumpti, &c. Parac. in descript. Tincturæ Mumia, cap. x. libr. 3. de vita long. pag. 65.* R. *Essentiam Vini ex chelidonia, Mercurium saturninum, &c. Parac. libro 8. cap. 10. de Tumoribus, pustulis, pag. 138. chyr. Major in hisce & ejusmodi Receptis per Alcohol vini de pino, melissâ, chelidoniâ, &c. secundarium intelligit Vini phil. spiritum, sive earum rerum Essentiam, spiritu priori confectam, quod & probatur ex cap. 5. libri. 3. de vita longa pag. 63. ubi Paracelsus herbarum Essentias nuncupat Elixir Vitæ vel Vinum Salutis ex hac vel ista herbâ confectum, quod, inquit, exemplo melissæ innotescet.* Digere Melissam (cum primario vini phil. spiritu) Philosophico mense in Athanar, deinde ita separa, ut duplata elementa seorsim appareant, & continuo elucescet quinta Essentia quæ Elixir vitæ est, in Nepitha acerbâ, in Lolio lutea, in Tincio nigricans, in Lupulo tenuis & alba in Cuscuta austera, in aliis similiter, judicandum juxta experientia præscriptum. Porro extracto spiritu isto & ab altero separato; ecce Vinum salutis (*Essentiam Melissæ*) in quo Pseudo-philosophi aliquot secula obnixè laboraverunt, nihil tamen unquam sunt assequuti. Et bona pars eorum qui Raymundum sunt secuti (*sequi voluerunt secundam literam intelligentes Vinum rubeum vel album*) aliquot dolia Vini relevârunt dum elicerent quintam Essentiam Vini, nihil prorsus deprehenderant præter Vinum adustum, quo perperam pro spiritu Vini usi sunt, ita sufficit admonuisse. Spagyrum, qua ratione herbis quinta Essentia insit.

Non ex Vegetabili tantum, sed animali etiam Regno hic duplex tam primarius quam secundarius confici potest Vini Spiritus. Ita legitur de Aqua vitæ & phlegmate Vini Lotii in experimento XVI. Lullii & in Paramiro Paracelsi pag. 57. Multi sedulo laborarunt, ut in homine reperirent ejus sanitatem, Aquam Vitæ, Lapidem Philosophorum, Arcanum, Balsamum, Aurum potabile & similia. Quod rectè fecerunt, nam ista omnia in isto latent, ac in externo mundo quoque consistunt. Ita etiam apud eum extat Liquoris Carnium descriptio, pag. 505. R. Liquoris de Carne uncias sex, Mumia, &c. Hic per liquorem intelligit Vinum Carnis, quod ex ipso probatur Paracelsus, dicente: Ubi & juxta hoc notandum est, quod Vinum Melissæ in asthma te secretum existat, observandum hic etiam est, hoc per pulmonariam non herbam sed liquorem, hoc est, Vinum, in hac cura locum habere. Quibus in verbis Liquor & Vinum Pulmonariæ synonyma sunt. Ita in libro 8. de Tumoribus cap. 3. per liquorem Hermodactylorum, & cap. 9. per liquorem Melissæ. Et libr. 9. cap. 4. per liquorem Parthenionis, Et cap. 5. per liquorem Bdellii, &c. eorum omnium Vina sive Essentiæ intelligi debent. Quamquam ex arido mineralium Regno neque primarius neque secundarius produci possit spiritus, (sunt quidem quædam purè oleosa, ut oleum Petræ, Naphthæ, Carbonum fossilium, succini, Agathis, &c. Quæ pro hujus Regni reputantur indigenis, quorum tamen oleositas tam parùm à Vegetabilium & Animalium unctuositate differt, ut metallicum haud dici mereatur) nihilominus eandem ob causam, quâ Vegetabilium Essentiæ & liquores dicuntur Vina, Essentia Regni Mineralis quoque aliquando dicitur liquor & Vinum Mineralium, ita liquor sive Essentia Vitrioli sive Cupri dicitur Vinum Metallum primi, cap. XII. libri 3. de vita longa pag. 65.

Nunc præmissorum horum lumine instructi propius accedamus ad vini Lulliani spiritum; quem invenimus olei instar super phlegmata sua natantem, ex Aqua vitæ non vulgi, sed philosophicâ circulando ortum. Verum cum reliquæ essentiæ omnes conficiantur mediante Essentiâ quâdam; hæc prima Vini Essentia sola, propriis viribus emergi debet ex feculentis & impuritatibus suis; hinc vini phil. (rubei vel albi) confectio totius secretioris chymicæ opus reddit difficillimum & secretissimum, de quo ex professo, Nutu Dei, libro speciali (videlicet quinto) scripturi sumus. In præsentibus constituimus

constituimus hujus Vini usum prosequi in menstruorum Confectionibus, ubi Aquam vitæ reperimus menstruorum omnium primum & debilius, quod redactum circulatione solâ in oleum, redditur seipso multò excellentius. Lullii Receptum satis clarum est, nihilominus id aliorum adeptorum Receptis confirmare saltem, si non illustrare consultum duximus. Johannes de Rupefcissa, Lullii discipulus distinctionem primam libri Essentiæ sui magistri, tantè estimavit, ut hanc parumper alterando suam fecerit, is Vini philosophi spiritum descripsit hoc modo.

2. *Essentia, Anima, seu Spiritus Vini Johannis de Rupefcissa descripta cap. V. libri de quinta Essentia.*

NON reputes me mendacium protulisse, quia quintam Essentiam nominavi aquam ardentem, & dixi, quòd nemo hodiernorum philosophorum & medicorum pervenit ad eam, cum Aqua ardens communiter inveniatur ubique: quia verum dixi pro certo. Nam Magisterium quintæ Essentiæ est occultum, & non vidi nisi unum comprobatissimum theologum, qui intelligeret quicquam de secreto & Magisterio ejus: & assero pro vero, quòd quinta Essentia est Aqua ardens, & non est aqua ardens. Et Deus Cœli ponat prudentiam in corde Evangelicorum virorum, pro quibus fabrico librum istum, ut non communicent cum reprobis hoc venerandum Dei arcanum. Ecce modò aperio tibi veritatem. Non accipies Vinum nimis aquosum, nec vinum nigrum, terrestre, insipidum, sed vinum nobile, jucundum, saporosum, & oderiferum, melius quàm inveniri possit: & distilla eum in cononibus totiens, donec feceris meliorem aquam ardentem, quam scias facere, ut puta à tribus vicibus usque septies eam destilles: & hæc est aqua ardens, ad quam hodierni medici non pervenerunt. Hæc aqua est Materia, de qua extrahitur quinta Essentia, quam intendimus principaliter in hoc libro. Quia postmodum tuam nobilem aquam habueris, fabricari facies in furno vitrariorum unum destillatorium tale: totum integrum ex una pecia, cum uno solo foramine superius,
per

per quod ponetur & extrahetur aqua. Vides enim sic mirificè instrumentum formatum, ut illud, quod virtute ignis ascendit, & distillatur in vas per canales brachiales, iterum reportetur, ut iterum ascendat, & iterum descendat continuè die ac nocte, donec aqua ardens in quintam Essentiam per Dei voluntatem cœlitus convertatur. Et est intellectus operationis in hoc: Quoniam melior aqua ardens, quæ possit fieri, habet adhuc mixturem materialem quatuor Elementorum, ideò ordinatum est divino spiraculo, ut per continuas ascensiones & descensiones separetur quinta Essentia quam quærimus à corruptibili compositione quatuor Elementorum, & hoc fit, quia istud, quod secundo & sæpe sublimatur, est magis subtile & glorificatum, & à corruptione quatuor Elementorum separatum, quàm quando solum una vice ascendit & sic usque ad mille vices, & per continuum ascensum & descensum quod sublimatur, ad tantam altitudinem Glorificationis venit, ut sit compositum incorruptibile ferè, sicut Cœlum & de natura Cœli, & ideò quinta Essentia appellatur; quia ita se habet ratione corporis nostri, sicut Cœlum ratione totius Mundi, ferè eo modo, quo Ars potest imitari naturam, per quoddam simile propinquum & connaturale.

Facta igitur per multos dies in vase Circulationis, circulari distillatione, aperies foramen vasis quod est in capite, quod quidem sigillatum fuisse supponitur cum sigillo composito ex luto Sapientiae, facto ex farina subtilissimâ, & albumine ovi, & ex papyro humidâ diligentissimè carminativâ & mistâ, ne ullo modo unquam respirare possit; & cum foramen aperueris, si odor, qui supermirabilis esse debet, ita ut nulla mundana fragrantia ei valeat adæquari, qui videbitur descendisse quasi de sublimitate gloriosissimi Dei, in tantum, ut si fuerit vas positum in angulo domûs, ex fragrantia quintæ Essentiæ (quod mirabile & summè miraculosum est:) attrahat ad se vinculo invisibili universos intrantes: tunc habes quintam Essentiam, quam audivisti, ad quam nulli hodiernorum Philosophorum & Medicorum quod potuerim scire, pervenerunt, nisi ille quem excepi supra.

Quod si non inveneris odorem & influxum attractionis hominum, sicut dixi, sigilla vas sicut prius, & reduc ad calorem superius descriptum, ut per sublimationes & circulationes pervenias ad optatum, videlicet ut hanc quintam Essentiam sic

C

Glo-

Glorificatam inuenias in odorem inæstimabilis fragrantiaë & odoris mirificè Glorificati; & influxum attractionis supra expressum: & non solum ut mirificè redoleat, sed etiam ad quandam incorruptibilitatem pleniùs se reducat; non habebit illum ardorem in ore tuo, quem habet Aqua ardens, nec illam humiditatem, id est, talem aqueitatem fluentem, quoniam acutus ardor aquaë ardentis, & ejus aquea humiditas per sublimationes & circulationes penitùs corrumpitur, & terreitas remanebit separata in fundo: Et tam Cœlum quàm stellæ, ex quibus hæc nostra quinta Essentia est composita ex materia & forma, non sunt sicut illa, quæ est composita ex quatuor Elementis, sed est ibi materia valdè modica, glorificata in tantum usque ad summum, nobili forma impletum, ut potentia materiaë ad ullam formam aliam aspirare non possit, & sic remanet incorrupta, donec jussu Creatoris compositio destruat. Nec quinta Essentia, quam quærimus, ad incorruptionem Cœli omninò reducitur, sicut nec artificium adæquatur naturaë; sed tamen incorruptibilis est respectu compositionis factæ ex quatuor Elementis; quoniam si esset omninò incorruptibilis, sicut Cœlum, perpetuaret omninò Corpus nostrum, quod fieri prohibet conditor naturaë Dominus Jesus Christus. Jam multum aperui tibi de secreto, ad Gloriam immortalis Dei.

Paracelsus suam extrahit Vini Philosophici Essentiam non ex Aqua ardente, sed ex ipso Vino Philosophico, ita.

3. Spiritus Vini Paracelsi.

Descrip Cap. IX. Libri Tertii de
Vita longa, pag. 64.

Digere Vinum pellicano infusum fimo equino, idque bimestre spatium continuò, videbis adeò tenue ac purum, ut pinguedinem quandam, quæ Spiritus Vini est, in superficie ultrò eliciat. Porro quicquid sub hac est, Phlegma citra omnem Vini naturam existit. Pinguedo autem sola Phialæ inclusa & per se digesta summæ energiaë est ad Vitam longam.

Guido

Guido sequenti usus est methodo, parum differenti a Paracelsica.

4. *Essentia Vini Guidonis.*
Descripta pag. 1. *Theaur. Chiim.*

R. **V**inum Album, vel Rubeum quod melius est, destilla ex B.usquedum materia remaneat in Mellis consistentia; quam in duas partes divisam in cucurbita duplicata, cum destillato liquore permisce, iterumque conjunge, & peractâ sex septimanarum digestionem innabit Oleum Viride, quod separa per tritorium.

Ex Receptis sequentia observamus notatu digna.

1. *Vinum Rubeum vel Album non commune esse, sed Philosophicum; istudque esse unicum istud, quod in quatuor hisce Libris obscurum est, non juxta literam, sed per Analogiam intelligendum; at Aqua ardens, Aqua Vitæ, Spiritus vel Essentia Vini Philosophici nomina propria sunt.*

2. *Aquam ardentem Vini Phil. in aliquibus convenire cum Spiritus Vini communis proprietatibus; videlicet, destillando ille præcedit Phlegma suum. Rectificatur, ut communis, à Phlegmate suo. Tandem rectificatus cognoscitur comburendo linteam, saccharum, &c.*

3. *Aquam ardentem hanc circulando indies amittere humiditatem & acuitatem, tandemque redigi in Oleum supernatans, Vini Phil. Essentiam & Spiritum. Sed quis unquam redegit communem Spiritum Vini, vel Aquam Vitis, solâ Circulatione in Oleum? Quis inquam Oleum istud continuatâ Circulatione redegit ad siccitatem? Ita ut salis instar volatilis sublimari queat, mediante igne satis forti, uti Isaacus se expertum esse testatur in Descriptione sui Lapidis Vegetabilis, de quo inferius Libro Tertio.*

4. *Vini Oleum vel Essentiam variis & diversis modis confici posse ex Vino Philosophico.*

5. *Juxtâ Methodi varietatem non solum tempus variari, sed etiam odorem, colorem, &c. ipsius Essentia. Lullii Essentia*

instar Cæli, id est, Lazurini coloris est; Oleum Guidonis est viride.

6. *Odorem non habere adeò fragrantem, nisi in se habeat Corpus dissolutum, præsertim Metallicum vel Minerale.*

7. *Cælum hoc, menstruorum omnium primum, medicamen etiam esse & dici Essentiam vel specificum ad vitam longam.*

8. *Cælum dici ob varias causas à Lullio.*

Primò, Quoniam Cæli instar contraria operatur.

Nostrum Menstruum Vegetabile, inquit Lullius, Cæleste animal, quod dicitur quinta Essentia, carnes à corruptione conservat, Elementativa confortat, juvenus pristina per ipsam restauratur, Spiritum vivificat, crudum digerit, raram indurat, induratum rarificat; macrum impinguat, pingue debilitat; inflammatum in frigidat, in frigidatum inflammat; humidum desiccatur, siccum humectat quoque; una & eadem res contrarias potest Operationes. Actus unius rei diversificatur secundum naturam recipientis, sicut calor solis qui contrarias Operationes habet, quia lutum desiccatur & ceram liquefacit, actus tamen solis unus est in se, neque in se contrariatur.

Secundò, Quoniam Cæli instar omnium rerum formas recipit.

Sicut forma universalis (Cælum Macrocosmicum) habet appetitum ad omnem formam, sic quinta Essentia (Vini Phil.) ad quamcumque complexionem; ex quo evidenter patet, quod quinta rerum Essentia illius dicitur esse complexionis, cui adjungitur, si calidis adjungitur calida, si frigidis frigida, &c. Hanc ergò Philosophi vocaverunt Cælum, quoniam sicut Cælum influit in nobis aliquando calorem, aliquando humiditatem, &c. sic quinta Essentia in corporibus humanis ad Artista placitum, &c. *Distinct. 1. Libri Essentia.* Huic Cælo applicamus stellas suas, quæ sunt Plantæ, Lapides, & Metalla, ut communicent in nobis vitam & salutem. *Ibidem.*

Tertiò Quoniam Cæli instar omnia movet de potentia in Actum.

Propterea Cælum seu noster Mercurius est causa & principium movens C. (C) (Metalla) de potentia ad Actum. Et in isto passu cognoscit intellectus artista, quod D. (Cælum nostrum) actionem habet super C. & (C) regens & gubernans, & reducens in Actum, quemadmodum Cælum illud quod existit in rebus Elementalibus, motu proprio deducit in Actum, &c. nam ipsum dicimus Cælum ratione sui motus, quoniam sicut

Cælum

Cælum superius movet universalem formam & primam materiam, & Elementa, & sensus, ad componendum Elementata individua; ita D movet C & (C) & quatuor Elementa ad M. (*Sulphur Naturæ seu Mercurium Phil.*) vel ad Q. (*Tincturam*) *Distinct. 3. de quarto Principio Libri Essentiæ.*

Quartò Quoniam Cæli instar incorruptibile est.

Aqua Vitæ est anima, & Vita corporum per quam Lapis noster vivificatur, ideo Cælum & quintam Essentiam ac Oleum incombustibile & aliis infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis est ferè, ut Cælum, in continua sui motus circulatione. *Pag. 145. Elucid. Testam.*

Quintò Quoniam Cælestini coloris & claritatis est.

Cælum seu noster Mercurius est quartum principium in arte, & significatum est per D coloris lazurini & lineæ ejusdem coloris, & per istum colorem significatur, quod est Cæleste, & de natura Cælesti, ut diximus superius in ejus descriptione. *Dist. 3. Libri Essentiæ.*

Johannes de Rupescissa *Essentiam vocat Cælum humanum ob sequentes rationes.*

Oportet rem querere quæ sic se habeat respectu quatuor qualitatum, quibus compositum est Corpus nostrum; sicut se habet Cælum respectu quatuor Elementorum: Philosophi autem vocaverunt Cælum quintam Essentiam respectu quatuor Elementorum, quia in se Cælum est incorruptibile & immutabile, & non recipiens peregrinas impressiones, nisi fieret jussu Dei. Sic & res, quam querimus, est respectu quatuor qualitatum Corporis nostri, quinta Essentia, in se incorruptibilis sic facta, non calida sicca cum igne: nec humida frigida cum Aqua: nec calida humida cum aere: nec frigida sicca cum Terra: sed est Essentia quinta, valens ad contraria, sicut Cælum incorruptibile, quod, quando necesse est, influit qualitatem humidam, aliquando calidam, aliquando frigidam, aliquando siccam. Talis est Radix Vitæ Essentia quinta, quam creavit Altissimus in natura, ut possit supplere necessitati Corporis usque ad illum ultimum terminum, quem Deus constituit Vitæ nostræ. Et dixi, quod quintam Essentiam creavit Altissimus, quæ extrahitur de Corpore naturæ creatæ à Deo cum artificio humano, & nomina-

bo eam tribus nominibus suis à Philosophis sibi impositis : Vocatur Aqua ardens , Anima Vini , seu Spiritus , & Aqua Vitæ . Et quando tu voles eam occultare , vocabis eam quintam Essentiam , quia hanc ejus naturam , & hoc nomen suum , summi Philosophi nemini pandere voluerunt , sed secum veritatem sepeliri fecerunt : Et quod non sit humida sicut Elementum Aquæ , demonstratum est , quia comburitur , quod aquæ Elementari repugnat . Quod non sit calida & humida sicut aer , declaratus , quia aer siccus quæcunque re corrumpitur , sic paret in generatione araneorum & muscarum : Sed ista semper incorrupta manet si clausa à volatu servetur . Quod non sit sicca & frigida sicut Terra demonstratur expressè , quia summè acuit & summè calefacit . Quod autem non sit calida & sicca , sicut ignis demonstratur ad oculum ; quia calida infrigidat , & calidos morbos minuit & annullat . Quod autem incorruptibilitati conferat , & à corruptibilitate præservet , demonstrabo ex Experientia assumpta : quoniam si quæcunque avis , aut carnis frustum , aut piscis infundatur in ea , non corrumpetur quamdiu permanebit in ea ; quanto magis ergò carnem animatam & vivam Corporis nostri ab omni corruptione servabit ? Hæc quinta Essentia est Cælum humanum , quod creavit Altissimus ad conservationem quatuor qualitatum Corporis humani , sicut Cælum ad conservationem totius universi . Et scito pro certo , quòd Philosophi hodierni & medici ignorant omninò hanc quintam Essentiam & veritatem & virtutem ejus : Sed ego auxilio Dei , inferius revelabo tibi magisterium ejus . Et huc usque docui te rem secretam , quintam Essentiam , id est , Cælum humanum . *Cap. 2. Libri Essentiæ.*

9. Tandem Receptis hisce claris plurima illustrari obscuriora aliàs à nemine intelligibilia.

II. Genus.